

Sygn. akt *IV Ua 3/14*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 marca 2014r.

Sąd Okręgowy w Elblągu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Renata Żywicka**

Sędziowie: **SSO Alicja Romanowska (spr.)**

SSR del. Sebastian Wojewódka

Protokolant : st. sekr. sądowy Anna Tomaszewska

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2014 r. w Elblągu

na rozprawie

sprawy z odwołania **S. Z.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E.**

z dnia **9 stycznia 2013r.**, znak **07- (...)**

o odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Elblągu

z dnia **21 listopada 2013r.**, sygn. akt **IV U 52/13**

zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U a 3/14

UZASADNIENIE

Ubezpieczona S. Z. wniosła do Sądu Rejonowego w Elblągu odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. z dnia 9 stycznia 2013 r. znak: 07- (...), na mocy której ustalono, że na skutek wypadku przy pracy w dniu 7 września 2012 r. nie doznała żadnego uszczerbku na zdrowiu.

Uzasadniając swoje odwołanie wskazała, że w dalszym ciągu odczuwa skutki urazu.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Uzasadniając swe stanowisku wskazał, że zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej ubezpieczonemu przysługuje między innymi jednorazowe odszkodowanie jeżeli doznał stałego

lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, a lekarz orzecznik i komisja lekarska ZUS ustalili, że odwołująca nie doznała żadnego uszczerbku na zdrowiu, będącego następstwem wypadku przy pracy z dnia 7 września 2012 r.

Sąd Rejonowy w Elblągu wyrokiem z dnia 21 listopada 2013r w sprawie IV U 52/13 zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej S. Z. prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy, jakiemu uległa w dniu 7 września 2012r w wysokości odpowiadającej 2% stałego uszczerbku na zdrowiu.

Rozstrzygnięcie oparto o następujące ustalenia i rozważania:

Ubezpieczona S. Z. była zatrudniona w sklepie spożywczo- warzywnym P. M...

W dniu 7 września 2012 r. poślizgnęła się na mokrej podłodze i doznała urazu prawej nogi.

Pracodawca uznał zdarzenie za wypadek przy pracy.

U ubezpieczonej rozpoznano skręcenie prawego stawu skokowego z niewydolnością więzadła strzałkowo-skokowego, które spowodowało 2% stały uszczerbek na zdrowiu.

W ocenie Sądu I instancji odwołanie ubezpieczonej podlegało uwzględnieniu w zakresie w jakim kwestionowało wielkość uszczerbku na zdrowiu doznanego przez S. Z. w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 7 września 2012 r.

Z uwagi na to, że dla dokonania stosownych ustaleń w zakresie rozstrzygnięcia przedmiotu sporu konieczne było posiadanie wiedzy specjalnej z zakresu chirurgii i ortopedii, Sąd Rejonowy na podstawie przepisu art. 278 § 1 k.p.c. dopuścił dowód z opinii biegłego tej specjalności, na okoliczność ustalenia czy w wyniku wypadku z dnia 7 września 2012 r. ubezpieczona S. Z. doznała stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu i jakim procencie.

Po przeprowadzeniu badania przedmiotowego oraz analizie znajdującej się aktach sprawy dokumentacji medycznej, biegły sądowy chirurg ortopeda R. P. stwierdził, że w odniesieniu do konsekwencji zdarzenia z dnia 7 września 2012 r. u ubezpieczonej występuje stały uszczerbek na zdrowiu.

Biegły kwalifikując wielkość uszczerbku wskazał, że wielkość uszczerbku wynosi 2% w skali 1-15% przewidzianej pod pozycją 162 A załącznika Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz. U. z 2002 r. Nr 234poz. 1974 z późn. zm.).

Zdaniem Sądu I instancji biegły w sposób jasny i precyzyjny wskazał, że w trakcie badania ujawnił obrzęk kostki bocznej prawego stawu skokowego oraz bolesność obwodowego przyczepu więzadła strzałkowo-skokowego nasilającą się przy obciążeniu.

W stosunku do tej opinii zastrzeżenia wniósł pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych podnosząc, że w jego ocenie jest ona zawyżona w zakresie uszczerbku objętego opisem zawartym pod pozycją 162 a załącznika do wspomnianego rozporządzenia. Organ rentowy wniósł przy tym o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu chirurgii urazowej na okoliczność ustalenia wielkości uszczerbku.

W opinii uzupełniającej biegły stwierdził, że podtrzymuje swoją dotychczasową opinię i wskazał, że przebyty rodzaj i mechanizm urazu uzasadniają ustalenie 2% stałego uszczerbku na zdrowiu.

W kolejnych zastrzeżeniach organ rentowy w zasadzie przytoczył te same wątpliwości co do podstaw zwiększenia wielkości uszczerbku na zdrowiu do wartości 2%.

Biegły sądowy w kolejnych opiniach uzupełniających podtrzymał swoją opinię sporządzoną w sprawie.

Opinia biegłego oraz kolejne opinie uzupełniające, zdaniem Sądu Rejonowego wskazują jasno i wyraźnie, że w toku przeprowadzonego przez siebie badania przedmiotowego biegły sądowy przeprowadził szczegółowe badania pod kątem ustalenia wielkości stopnia zaburzeń spowodowanych przez uraz, jakiego doznała ubezpieczona w dniu 7 września 2012 r. Rozbieżności podnoszone przez organ rentowy dotyczą w zasadzie nie kwalifikacji rodzaju zaburzeń będących konsekwencją tego zdarzenia, co wielkości uszczerbku, jaki został spowodowany przez wypadek przy pracy, jakiemu uległa ubezpieczona.

Różnice pomiędzy stanowiskiem organu rentowego oraz opinią biegłego sądowego sprowadzały się wyłącznie do oceny czy uraz jakiego doznała ubezpieczona spowodował stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu.

Sąd rejonowy wskazał, że samo niezadowolenie strony z opinii biegłych nie uzasadnia dyskwalifikacji tej opinii, a tym bardziej powołania nowego ich zespołu. Nie można przyjąć, że Sąd jest zobowiązany dopuścić dowód z opinii kolejnych biegłych, czy też instytutu w każdym wypadku, gdy złożona opinia jest dla strony niekorzystna. W świetle przepisu art. 286 k.p.c. Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z opinii dalszych biegłych lub opinii instytutu, gdy zachodzi tego potrzeba, a więc wtedy gdy złożona opinia zawiera istotne braki, względnie nie wyjaśnia istotnych okoliczności. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 września 1998 r., II UKN 220/98 OSNAP 1999/18/597). Sąd orzekający w pełni te poglądy podziela.

W ocenie Sądu Rejonowego opinie biegłego sądowego R. P. mogły, więc stanowić podstawę do stanowczego rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Pozwoliły one na przyjęcie, iż na skutek zdarzenia z dnia 7 września 2012 r. ubezpieczona doznała stałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 2%.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Rejonowy na podstawie przepisu art. 477¹⁴ § 2 kpc w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy wypadkowej zmienił zaskarżoną decyzję przyznając ubezpieczonej S. Z. prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy, jakiemu uległa w dniu 7 września 2012 r. w wysokości dopowiadającej 2 % stałego uszczerbku na zdrowiu..

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany organ

zarzucając:

- naruszenie przepisów prawa materialnego - art. 11 ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2002r., Nr 1999, poz. 1673 z późn. zm.) poprzez błędne przyjęcie, iż ubezpieczonemu wskutek wypadku przy pracy przysługuje jednorazowe odszkodowanie w wysokości opowiadającej 2 % stałego uszczerbku na zdrowiu,

- naruszenie prawa procesowego, a w szczególności art. 233 § 1 kpc poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, co doprowadziło do sprzecznych istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego,

- naruszenie przepisów postępowania w postaci art. 316 § 1 kpc w związku z art. 227 kpc poprzez nie rozpoznanie istotnych okoliczności dla potrzeb właściwej subsumpcji prawa materialnego, w postaci przyjęcia sporządzonych w sprawie opinii biegłego ortopedy za wystarczających do przyznania ubezpieczonej jednorazowego odszkodowania,

- naruszenie art. 328 § 2 kpc poprzez niedostateczne uzasadnienie wyroku i nie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa tj. § 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18.12.2002r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz. U. z 2013r., poz. 954).

Wskazując na powyższe zarzuty organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie o uchylene zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W uzasadnieniu apelacji pozwany podniósł, że Sąd I instancji oparł swoje rozstrzygnięcie na opiniach biegłego sądowego ortopedy, który uznał, że ubezpieczona doznała stałego uszczerbku na zdrowiu o łącznym rozmiarze 2%, o którym mowa w punkcie 162A załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18.12.2002r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz. U. z 2013r., poz. 954), zwana w dalszej części apelacji tabelą uszczerbków. Pozwany zauważył, że bezsporne w sprawie było, że w wyniku wypadku przy pracy z dnia 07.09.2012r. ubezpieczona doznała urazu w postaci skręcenia prawego stawu skokowego. Uraz skręcenia stawu skokowego oraz jego następstwa zostały ujęte w punkcie 162 a-c tabeli uszczerbków. W punkcie tym wyraźnie wskazano, że procentowy uszczerbek przysługuje za ograniczenie ruchomości i zniekształcenia w stawach skokowych stanowiących następstwo m.in. wykręcenia stawu skokowego, zaś wysokość procentowego uszczerbku jest zależna od wystąpienia, bądź nie, zniekształcenia, czy też powikłanego zapalenia kości i stawu.

W ocenie pozwanego opinia biegłego z dnia 08.02.2013r. jest sprzeczna wewnątrznie, gdyż biegły w niej jasno wskazał, że zakres ruchów ubezpieczonej ma pełen zakres, bez cech niestabilności, a zatem stwierdził brak ograniczenia ruchomości, czy też zniekształcenia, a następnie przyznał ubezpieczonej 2% stałego uszczerbku.

Na skutek zastrzeżeń pozwanego złożonych do sprzecznej wewnątrznie opinii, biegły wydał opinię uzupełniającą, w której uzasadnił przyznany uszczerbek obiektywnymi dolegliwościami bólowymi ubezpieczonej, a nadto wskazał, iż przy ocenie uszczerbku zastosował § 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18.12.2002r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego "uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz. U. z 2013r., poz. 954).

§ 8 ust. 1-3 cytowanego rozporządzenia stanowi, że lekarz orzecznik ustala w procentach stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu według oceny procentowej stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, zwanej dalej "oceną procentową", która jest określona w załączniku do rozporządzenia.

Jeżeli dla danego rodzaju uszczerbku ocena procentowa określa dolną i górną granicę stopnia uszczerbku na zdrowiu, lekarz orzecznik określa stopień tego uszczerbku w tych granicach, biorąc pod uwagę obraz kliniczny, stopień uszkodzenia czynności organu, narządu lub układu oraz towarzyszące powikłania.

Jeżeli w ocenie procentowej brak jest odpowiedniej pozycji dla danego przypadku, lekarz orzecznik ocenia ten przypadek według pozycji najbardziej zbliżonej. Można ustalić stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w procencie niższym lub wyższym od przewidywanego w danej pozycji, w zależności od różnicy występującej między ocenianym stanem przedmiotowym a stanem przewidzianym w odpowiedniej pozycji oceny procentowej.

W ocenie O/ZUS przywołany przez biegłego przepis nie ma zastosowania w niniejszym stanie faktycznym. W ustępie 3 przywołanego przepisu wyraźnie jest mowa, że można oceniać przypadek według pozycji najbardziej zbliżonej, jeżeli w ocenie procentowej brak jest odpowiedniej pozycji dla danego przypadku, co nie ma miejsca w tej sprawie, gdyż w sprawie bezspornym było, że ubezpieczona doznała urazu w postaci skręcenia prawego stawu skokowego, który znajduje swoje odzwierciedlenie w pozycji 162 tabeli uszczerbkowej.

Nadto nie bez znaczenia pozostaje, w ocenie pozwanego, fakt, że lekarz leczący ubezpieczonej zakończył jej leczenie przy braku jakiegokolwiek sugestii uszkodzenia więzadła strzałkowo-skokowego. W ocenie pozwanego biegły nie wykazał obiektywnymi metodami dysfunkcji stawu skokowego prawego po przebytym wykręceniu.

W odpowiedzi na apelację S. Z. wniosła o jej oddalenie, podnosząc, że biegły stwierdził u niej 2% uszczerbku na zdrowiu, a nadto do chwili obecnej odczuwa ona dokuczliwy ból nogi. Wskazała także, że czuje się pokrzywdzona, albowiem Lekarz Orzecznik ustalił, że doznała ona 4% uszczerbku na zdrowiu, a następnie organ rentowy przyjął, że nie doznała żadnego uszczerbku na zdrowiu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelacja organu rentowego jest zasadna, co skutkowało zmianą zaskarżonego wyroku.

Na wstępie należy wskazać, że pozwany organ rentowy nie kwestionował uznania zdarzenia z 7.09.2012 r. za wypadek przy pracy. Nie kwestionował także rodzaju urazu jakiego wnioskodawczyni doznała w wyniku tego wypadku. Sporne między stronami było jedynie, czy uraz- skręcenie prawego stawu skokowego, jakiego doznała S. Z. spowodował stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu.

W ocenie Sądu Okręgowego zasadny jest podniesiony w apelacji zarzut naruszenia art. 233k.p.c. Sąd Rejonowy oparł swoje rozstrzygnięcie na wnioskach końcowych opinii biegłego ortopedy, który uznał, że ubezpieczona w następstwie wypadku przy pracy doznała stałego uszczerbku na zdrowiu w wymiarze 2% ,o którym mowa w punkcie 162A załącznika Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18.12.2002r w sprawie szczególnych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłacie jednorazowego odszkodowania .

Sąd Rejonowy dzieląc opinię biegłego nie uwzględnił jednak, że wnioski końcowe opinii są sprzeczne z ustaleniami poczynionymi przez biegłego w toku badania przedmiotowego, a opinia biegłego podlega ocenie, jak inne dowody.

Biegły ortopeda opisując badanie przedmiotowe jednoznacznie wskazał na pełny zakres ruchów stawu ubezpieczonej, bez cech niestabilności, a zatem stwierdził brak ograniczenia ruchomości, czy też zniekształceń. Biegły uzasadniając swoją opinię wskazał na dolegliwości bólowe skarżącej i ustalając wielkość procentową uszczerbku powołał się na pkt 162A oraz par 8 cytowanego rozporządzenia .

Zgodnie z par 8 ust 1-3 cyt Rozporządzenia

1. Lekarz orzecznik ustala w procentach stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu według oceny procentowej stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, zwanej dalej "oceną procentową", która jest określona w załączniku do rozporządzenia.
2. Jeżeli dla danego rodzaju uszczerbku ocena procentowa określa dolną i górną granicę stopnia uszczerbku na zdrowiu, lekarz orzecznik określa stopień tego uszczerbku w tych granicach, biorąc pod uwagę obraz kliniczny, stopień uszkodzenia czynności organu, narządu lub układu oraz towarzyszące powikłania.
3. Jeżeli w ocenie procentowej brak jest odpowiedniej pozycji dla danego przypadku, lekarz orzecznik ocenia ten przypadek według pozycji najbardziej zbliżonej. Można ustalić stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w procencie niższym lub wyższym od przewidywanego w danej pozycji, w zależności od różnicy występującej między ocenianym stanem przedmiotowym a stanem przewidzianym w odpowiedniej pozycji oceny procentowej.

Zdaniem Sądu Okręgowego, mając powyższy przepis na uwadze, uznać należy za prawidłowe stanowisko organu rentowego, że ust 3 par 8 rozporządzenia z 18.12.2002r ma zastosowanie jedynie, gdy w ocenie procentowej brak jest odpowiedniej pozycji dla danego przypadku. W takiej sytuacji przypadek można ocenić według pozycji najbardziej zbliżonej.

Rozporządzenie MPiPS z 18.12.2002r w pkt 162 ust a-c wyraźnie przewiduje, że procentowy uszczerbek na zdrowiu występuje, gdy następstwem skręcenia stawu

skokowego jest ograniczenie ruchomości i zniekształcenie w stawie, zaś wysokość procentowego uszczerbku zależna jest od wystąpienia lub nie, zniekształcenia lub powikłanego zapalenia kości i stawu. Rozporządzenie nie przewiduje natomiast uszczerbku na zdrowiu, gdy następstwem urazu-skręcenia stawu są jedynie subiektywne dolegliwości bólowe / jak to ma miejsce np. w przypadku uszkodzenia kręgosłupa –pkt 94 /. Tym samym niezasadne było dokonanie

przez Sąd I instancji, za biegłym, w oparciu o par 8 rozporządzenia ustalenia o 2% stałym uszczerbku na zdrowiu skarżącej .

W tym miejscu wskazać należy ,że przedmiotem opinii było ustalenie wysokości uszczerbku, a Sąd Rejonowy winien ,co trafnie zauważył w apelacji pozwany ,ocenić, czy w przedmiotowym przypadku zastosowanie będzie miał par 8 cyt Rozporządzenia.

Sąd Rejonowy w żaden sposób nie odniósł się do zastrzeżeń organu rentowego, zgłaszanych w tym zakresie w toku postępowania przed Sądem I instancji .Nie zawarł również żadnych rozważań w tym przedmiocie w uzasadnieniu wyroku.

Zdaniem Sądu Okręgowego, skoro następstwem urazu są jedynie dolegliwości bólowe ,to brak było podstaw do uznania ,że skarżąca doznała w wyniku wypadku stałego lub długotrwałego uszczerbku i tym samym trafny okazał się zarzut apelacyjny naruszenia prawa materialnego tj, art. 11 ustawy z 30.10.2002r o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 328 par 2k.p.c.,to wskazać należy, że zarzut ten może być skuteczny tylko wyjątkowo, gdy stwierdzone braki uzasadnienia uniemożliwiają przeprowadzenie instancyjnej kontroli prawidłowości zastosowania prawa materialnego i procesowego ,albo wadliwości konstrukcyjne uniemożliwiają całkowicie dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia. Taka sytuacja nie zachodziła w rozpoznawanej sprawie, choć jak trafnie zauważył apelujący, Sąd I instancji nie wyjaśnił wszechstronnie podstawy prawnej rozstrzygnięcia. Niemniej jednak Sąd II instancji samodzielnie może dokonać oceny materiału dowodowego zgromadzonego przez Sądem I instancji.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy ,na mocy art. 368par 1 k.p.c orzekł jak w sentencji.